

Náhodné kótované množiny a redukce dimenze

Viktor Beneš, Ondřej Šedivý, Jakub Staněk

KPMS MFF UK Praha

ROBUST 2012, Němčičky

Obsah

- 1.1 Náhodné kótované uzavřené množiny (RMCS)
- 1.2 Charakteristiky RMCS
- 1.3 Modely a numerické výsledky
- 1.4 Redukce dimenze ve stochastické geometrii
- 1.5 Teoretické základy metody SIR
- 1.6 Statistické odhady centrálního podprostoru

RMCS - náhodné kótované uzavřené množiny

Molchanov (1984), Ballani, Kabluchko, Schlather (2009)

RMCS je dvojice $(\mathcal{Y}, \Lambda)$ kde Λ je náhodná funkce (kóta) definovaná na náhodné uzavřené množině $\mathcal{Y} \subset \mathbb{R}^d$.

Příklady RMCS:

(i) Kótovaný bodový proces - $\mathcal{Y}$ je bodový proces (dimenze $k = 0$), $\Lambda : \mathcal{Y} \rightarrow \mathbb{R}$ kóta, viz Stoyan et al. (1995), Illian et al. (2008).

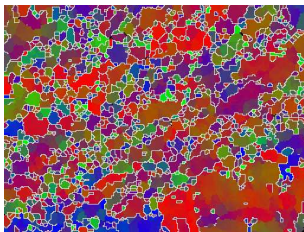
(ii) Úrovňové množiny náhodného pole Λ v $\mathbb{R}^d$ (dimenze $k = d$).
Necht' $\mathcal{Y}_t = \{x \in \mathbb{R}^d : \Lambda(x) \geq t\}$, $t \in \mathbb{R}$. Potom $(\mathcal{Y}_t, \Lambda)$ je RMCS.

Cíl přednášky: Studovat k -rozměrné RMCS v $\mathbb{R}^d$ pro $k = 0, 1, \dots, d - 1$.

1.1 Náhodné mozaiky - RMCS různé dimenze

v $\mathbb{R}^3$ $\mathcal{Y}$ systém buněk (dimenze 3), stěn (2), hran (1), vrcholů (0).

Geometrické kóty - objem buněk, plocha povrchu stěn, délka hran, atd.

V materiálovém výzkumu - mikrostruktura zrn v kovech

Orientace krystalografických mřížek buněk, kóta stěn - disorientace mřížek sousedních buněk, ovlivňuje vlastnosti kovů

Charakteristiky náhodných množin $\mathcal{Y}$

$\mathcal{H}^k$ Hausdorffova míra, $\mathcal{Y}$ Hausdorffovy dimenze k

Lokálně konečná míra $\Psi(B) = \mathcal{H}^k(B \cap \mathcal{Y})$, $B \in \mathcal{B}^d$.

Míra intenzity $\varrho(B) = \mathbb{E}\Psi(B)$. Funkce intenzity ρ - hustota ϱ .

Bud' $M(D, B) = \mathbb{E} \left[\int_D \frac{\Psi(dy)}{\rho(y)} \int_B \frac{\Psi(dy)}{\rho(y)} \right]$, $B, D \in \mathcal{B}^d$,

Stacionarita Ψ druhého řádu převážena intenzitou (SOIRS) když

$$M(D, B) = M(D + x, B + x) \quad \forall x \in \mathbb{R}, B, D \in \mathcal{B}^d.$$

Redukovaná druhá momentová míra

$$\mathcal{K}(B) = \frac{1}{|A|} \mathbb{E} \left[\int_A \int \frac{\mathbf{1}_B(x-y)}{\rho(x)\rho(y)} \Psi(dx) \Psi(dy) \right].$$

K -funkce $K(r) = \mathcal{K}(b(0, r))$.

Nezávislost náhodné množiny a kóty

Bud' Λ' shora polospojité náhodné pole na $\mathbb{R}^d$ a RMCS $(\mathcal{Y}, \Lambda)$ je taková, že $\Lambda = \Lambda'$ na $\mathcal{Y}$.

Když jsou $\mathcal{Y}$ a Λ' nezávislé, píšeme, že $(\mathcal{Y}, \Lambda)$ je IRMCS.

Test H_0 : $(\mathcal{Y}, \Lambda)$ je IRMCS proti H_A : není IRMCS.

a) vyber náhodně m testovacích bodů $x_i \subset \mathcal{Y}$,

b) odhad $\rho(x_i)$, $\Lambda(x_i)$, $i = 1, \dots, m$,

c) odhad Λ -vážené K funkce:

$$\hat{K}_\Lambda(r) = \frac{1}{m} \sum_{x_i} \Lambda(x_i) \int_{\mathcal{Y}} \frac{\mathbf{1}(\|x_i - y\| \leq r)}{\rho(x_i)\rho(y)} \mathcal{H}^k(dy),$$

d) v c) n permutací $\{\Lambda(x_i), i = 1, \dots, m\}$, výpočet $\hat{K}_{max}(r)$, $\hat{K}_{min}(r)$,

e) graf obálek $\hat{L}_{max}(r) - \hat{L}_\Lambda(r)$, $\hat{L}_{min}(r) - \hat{L}_\Lambda(r)$, kde $\hat{L}_\cdot = \left(\frac{\hat{K}_\cdot}{\omega_d}\right)^{\frac{1}{d}}$,

f) H_0 zamítneme, je-li vodorovná osa vně obálek.

Numerická studie RMCS

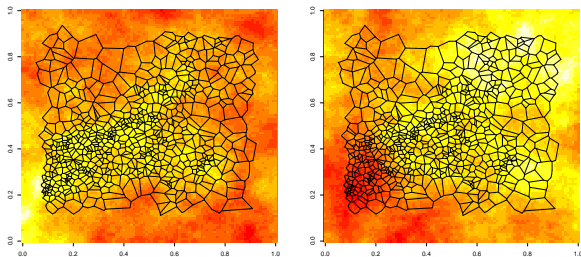
$$X(s) = (X_1(s), X_2(s)), s \in [0, 1]^2$$

stacionární Gaussovské náhodné pole s nezávislými složkami a

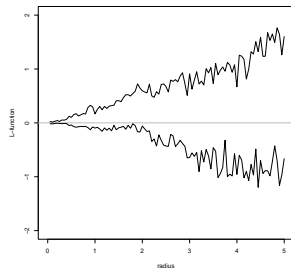
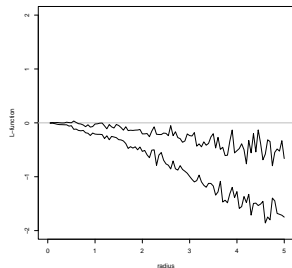
$$\mathbb{E}X = 0, R(s, t) = \alpha \exp(-\sigma \|s - t\|).$$

Necht' $\lambda(s) = a \exp(X_1(s))$, $a > 0$ je řídicí funkce intenzity Coxova bodového procesu Φ .

$\mathcal{Y}$ je sjednocení hran 2D Voronoiovy mozaiky generované procesem Φ .

Výsledky testu IRMCS $(\mathcal{Y}, V_i)$, $V_i = \exp X_i$, $i = 1, 2$.

Vlevo ($i = 1$) H_0 zamítáme, $(\mathcal{Y}, V_1)$ není IRMCS. Vpravo ($i = 2$) H_0 nelze zamítnout.

l -tá momentová míra náhodné míry Ψ je

$$\mu^{(l)}(A_1 \times \cdots \times A_l) = \mathbb{E}[\Psi(A_1) \cdots \Psi(A_l)]$$

for $A_1, \dots, A_l \in \mathcal{B}^d$.

Funkce intenzity l -tého řádu λ_l

$$\mu^{(l)}(ds_1 \times \cdots \times ds_l) = \lambda_l(s_1, \dots, s_l) ds_1 \cdots ds_l.$$

Redukce dimenze ve stochastické geometrii

RMCS (Y, Γ) , Y je $\mathcal{H}^k$ -množina v $k = 0, 1, d - 1$ v $\mathbb{R}^d$

Doprovodné proměnné $X = (X_1, \dots, X_p)$

Definice: Necht' X je p -rozměrné náhodné pole na $\mathbb{R}^d$.

Je-li Y podmíněně nezávislé na X při daném $B^T X$ pro nějakou $p \times c$ matici B , $c \leq p$,

potom $\mathcal{S}(B)$ (lineární podprostor generovaný sloupci matice B) je postačující podprostor redukce dimenze (SDRS).

$\mathcal{S}_{Y|X} = \cap_{SDRS} \mathcal{S}(B)$ je centrální podprostor (CS).

Zjemněná definice redukce dimenze

Necht' $l \in \mathbb{N}$ a platí

$$\lambda_l(s_1, \dots, s_l) = f_l(B^T X(s_1), \dots, B^T X(s_l)),$$

pro nějakou měřitelnou funkci f_l a $p \times c$ matici B , $c \leq p$.

Potom $\mathcal{S}(B)$ se nazývá postačující podprostor redukce dimenze pro intenzitu l -tého řádu

$\mathcal{S}_l = \cap_B \mathcal{S}(B)$ se nazývá centrální podprostor pro intenzitu l -tého řádu.

Guan (2010) pro bodové procesy: $\mathcal{S}_{Y|X} = \cup_{l \geq 1} \mathcal{S}_l$,

Problém:

Odhad centrálního podprostoru (generátoru B) a jeho dimenze c .

Metody redukce dimenze

Na bodové procesy adaptovány metody SAVE (Cook, Weisberg, 1991), směrová regrese (Li, Wang, 2007), z vektorových dat

Zde se omezíme na plátkovanou inverzní regresi (SIR, Li 1991)

- (i) plátkování náhodné množiny Y pomocí vhodné kóty Γ ,
- (ii) výpočet plátkových průměrů náhodného pole X ,
- (iii) aplikace metody hlavních komponent na plátkové průměry.

Obor hodnot Γ rozdělíme na m disjunktních intervalů $J_1, \dots, J_m$ - pláteků.

Indukuje dělení Y na m disjunktních množin $(Y^1, \dots, Y^m)$ s funkcemi intenzity $\lambda^{(i)}$,

$$\int_A \lambda^{(i)}(s) ds = \mathbb{E} \Psi_{Y^i}(A), \quad A \in \mathcal{B}^d, \quad i = 1, \dots, m.$$

Analýza $\mathcal{S}_1$

Předpoklady: $\lambda(s) = f(B^T X(s))$ pro matici B typu $p \times c$, $c \leq p$,
 X je p -rozměrné stacionární normované Gaussovské náhodné pole.
 Y , $\{X(s), s \in Y\}$ jsou ergodické

Lemma

Necht' kóta Γ je podmíněně nezávislá na X při daném $B^T X$. Potom $\lambda^{(j)}(s) = f^j(B^T X(s))$ pro nějaké nezáporné měřitelné funkce f^j , $j = 1, \dots, m$.

Theorem

$\mathcal{S}(V_1) \subset \mathcal{S}_1$ pro

$$V_1 = \frac{1}{\mathbb{E}[\lambda(\cdot)]} \sum_{j=1}^m \frac{\mathbb{E}[\lambda^{(j)}(\cdot)X(\cdot)]\mathbb{E}[\lambda^{(j)}(\cdot)X(\cdot)]^T}{\mathbb{E}[\lambda^{(j)}(\cdot)]}.$$

Konvexní kompaktní okno $C \subset \mathbb{R}^d$, statistika

$$\hat{V}_1 = \frac{1}{\Psi_Y(C)} \sum_{j=1}^m \frac{1}{\Psi_{Y^j}(C)} \int_{Y^j \cap C} X(s) \mathcal{H}^k(ds) \left[\int_{Y^j \cap C} X(s) \mathcal{H}^k(ds) \right]^T.$$

Odhad B

$\tilde{X}$ Gaussovské náhodné pole
pozorované v okně $W \subset \mathbb{R}^d$ s Lebesgue mírou $0 < |W| < \infty$

$$\bar{X} = \frac{1}{|W|} \int_W \tilde{X}(s) ds, \quad \hat{\Sigma} = \frac{1}{|W|} \int_W [\tilde{X}(s) - \bar{X}][\tilde{X}(s) - \bar{X}]^T ds$$

Normované náhodné pole

$$X(s) = \hat{\Sigma}^{-1/2} [\tilde{X}(s) - \bar{X}]$$

RMCS (Y, Γ) ,

$$p_j = \mathbb{P}(x \in Y^j | x \in Y), \quad j = 1, \dots, m,$$

odhadnuto jako

$$\hat{p}_j = \frac{\mathcal{H}^k(Y^j)}{\mathcal{H}^k(Y)}.$$

Odhad B pokračování

$$m_j = \mathbb{E}(X(s) | s \in Y^j)$$

vážená kovarianční matice $V = \sum_{j=1}^m p_j m_j m_j^T$

odhad pomocí množiny $\{z\}_j$ testovacích bodů v j -tém plátku Y^j , $j = 1, \dots, m$,

$$\hat{m}_j = \frac{1}{\text{card}\{z\}_j} \sum_{\{z\}_j} X(z).$$

$$\hat{V} = \sum_{j=1}^m \hat{p}_j \hat{m}_j \hat{m}_j^T,$$

najdi c největších vlastních čísel $\hat{V}$, odpovídající vlastní vektory $\hat{\eta}_i$ definují

$$\hat{\beta}_i = \hat{\Sigma}^{-1/2} \hat{\eta}_i, \quad i = 1, \dots, c.$$

Pak $\hat{\beta}_i$ patří do centrálního podprostoru.

Test ortogonality, simulační studie

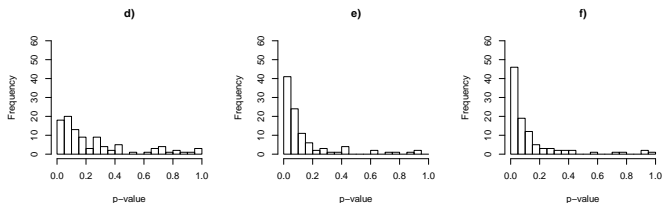
$$H_0 : c = 0 \quad \text{proti} \quad H_A : c > 0$$

H_0 ekvivalentní nezávislosti X a Y , implikuje $R^2 = 0$, kde

$$R^2(\beta_i) = \max_{\beta \in \mathcal{S}_{Y|X}} \frac{(\beta_i^T \beta)^2}{\beta_i^T \beta_i \beta^T \beta},$$

a) výpočet $R^2(\hat{\beta}_i) = R_e^2$ z pozorování Y a X ,

b) výpočet $R^2(\hat{\beta}_i) = R_j^2$, $j = 1, \dots, n$, z pozorování Y a n simulovaných realizací X , c) p -hodnota pro test $H_0 : R^2 = 0$ je $\frac{\text{card}\{R_j^2 \geq R_e^2\} + 1}{n+1}$.

Test ortogonality, RMCS hran mozaiky v $\mathbb{R}^2$. Histogramy p -hodnot pro počet plátek 1, 2, 4, z $q = 100$ simulací.

Další numerické výsledky

Veličina

$$\Delta(B, \hat{B}) = \|B(B^T B)^{-1} B^T - \hat{B}(\hat{B}^T \hat{B})^{-1} \hat{B}^T\|_{\max}$$

k porovnání odhadnuté a skutečné matice centrálního podprostoru.

počet plátek	$\Delta(B, \hat{B})$
1	0.582
2	0.343
4	0.195
8	0.167
16	0.159
32	0.160

Výběrové průměry $\Delta(B, \hat{B})$ z $q = 100$ simulací, $p = 3$,
 $Z_1 = a(\arctan(X_1(s)) + \frac{\pi}{2})$, $a = 0.02$

Analýza $\mathcal{S}_2$

Necht' $\lambda_2(s, t) = f_2(B^T X(s), B^T X(t))$ pro matici B typu $p \times c$, $c \leq p$,

Y a $\{X(s)X(t)^T, s, t \in Y\}$ jsou ergodické, $C \subset \mathbb{R}^d$ konvexní kompaktní okno. Pak

$$\hat{M}_2 = \frac{\int_{s, t \in Y \cap C} X(s)X(t)^T \mathcal{H}^k(ds) \mathcal{H}^k(dt)}{\Psi_Y(C)^2} \rightarrow \frac{\int \int \mathbb{E}[\lambda_2(s, t) X(s)X(t)^T] ds dt}{\int \int \mathbb{E}[\lambda_2(s, t)] ds dt} =$$

$= M_2$ když $C \uparrow \mathbb{R}^d$. Kdy je $\mathcal{S}(M_2) \subset \mathcal{S}_2$?

Theorem

Bud' $P_B = B(B^T B)^{-1} B^T$ projekční matice, $Q_B = I_p - P_B$, pak

$$M_2 = M_2^P + M_2^Q = \frac{P_B \int \int \mathbb{E}[f_2(B^T X(s), B^T X(t)) X(s)X(t)^T] ds dt P_B}{\int \int \mathbb{E}[f_2(B^T X(s), B^T X(t))] ds dt} +$$
$$+ \frac{\int \int \mathbb{E}[f_2(B^T X(s), B^T X(t))] \mathbb{E}[Q_B X(s)X(t)^T Q_B] ds dt}{\int \int \mathbb{E}[f_2(B^T X(s), B^T X(t))] ds dt}.$$

Příklad: Determinantový bodový proces

$$\lambda_2(s, t) = \begin{vmatrix} C_0(0) & C_0(s-t) \\ C_0(t-s) & C_0(0) \end{vmatrix}$$

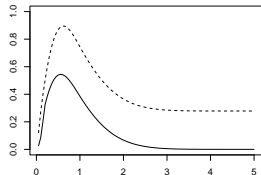
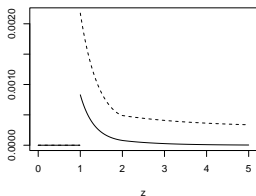
kde C_0 je kovarianční funkce, volme

$$C_0(x) = \frac{2\rho}{\pi} \left(\arccos \frac{\|x\|}{\alpha} - \frac{\|x\|}{\alpha} \sqrt{1 - \left(\frac{\|x\|}{\alpha}\right)^2} \right) \mathbf{1}_{[\|x\| < \alpha]}.$$

Parametr ρ je znáhodněn:

$$\rho = \frac{4}{\pi^2 \alpha^2} (\arctan(X_1(s)X_1(t)) + \frac{\pi}{2}).$$

Obrázek vpravo: Integrand v čitateli M_2^P čárkovaně, M_2^Q plná čára.

Plátkování pro odhad $\mathcal{S}_2$

Kótování se aplikuje na Kartézský součin $Y \times Y$

$$\begin{aligned} \mathcal{Y} &= Y \times Y, & \Psi_{\mathcal{Y}}(C) &= \Psi_Y(C)^2, & k > 0, \\ \mathcal{Y} &= \{(s, t); s \in Y, t \in Y, s \neq t\}, & \Psi_{\mathcal{Y}}(C) &= \Psi_Y(C)(\Psi_Y(C) - 1), & k = 0. \end{aligned}$$

Kóta $\Gamma : \mathcal{Y} \rightarrow \mathbb{R}$, $\Gamma(s, t) = \Gamma(t, s)$ pro $(s, t) \in \mathcal{Y}$.

Obor hodnot Γ rozdělen na m disjunktních pláteků

Indukuje rozklad $\mathcal{Y}$ na $(\mathcal{Y}^1, \dots, \mathcal{Y}^m)$, buď

$$\Psi_{\mathcal{Y}^j}(C) = \int \int_{\mathcal{Y}^j \cap C^2} \mathcal{H}^k(ds) \mathcal{H}^k(dt).$$

plátkové průměry $o_j = \mathbb{E}(X(s)X(t)^T | (s, t) \in \mathcal{Y}^j)$

$q_j = P((s, t) \in \mathcal{Y}^j | (s, t) \in \mathcal{Y})$, $j = 1, \dots, m$.

Matice $U_2 = \sum_{j=1}^m q_j o_j o_j^T$, metoda hlavních komponent.

Literatura

- F. Ballani, Z. Kabluchko, M. Schlather (2009) Random marked sets. arXiv:0903.2388v1 [math.PR]
- V. Beneš, J. Rataj (2004) Stochastic Geometry: Selected Topics. Kluwer Acad. Publ. Dordrecht.
- R.D. Cook (1998) Regression Graphics. Wiley, New York.
- Y. Guan (2008) On consistent nonparametric intensity estimation for inhomogeneous spatial point processes. JASA 103, 483, 1238–1247.
- Y. Guan, H. Wang (2010) Sufficient dimension reduction for spatial point processes directed by Gaussian random fields. J. R. Statist. Soc. B, 72, 3, 367–87.
- J. Illian, A. Penttinen, H. Stoyan, D. Stoyan (2008) Statistical Analysis and Modelling of Spatial Point Patterns. Wiley, New York.
- F. Lavancier, J. Møller, E. Rubak (2012) Statistical aspects of determinantal point processes, submitted.
- K.-C. Li (1991) Sliced inverse regression for dimension reduction. JASA 86, 316–327.